

Hoe hoort het eigenlijk?

Vierde druk van de Boekman is uit

.....
Leonie Rammeloo
redactielid
.....

De vraag of een advocaat tuchtrechtelijk laakbaar handelt of niet, wordt uitsluitend beantwoord door toetsing aan de norm van art. 46 van de Advocatenwet (en niet aan bijvoorbeeld de Gedragsregels). Wanneer alleen art. 46 bepaalt 'wat een advocaat betaamt', is het belangrijk om te weten hoe de tuchtrechter de in dit artikel beschreven norm uitlegt én of die uitleg door de jaren heen aan verandering onderhevig is. Om die reden is Sonja Boekman, de *grande dame* van het advocatentuchtrecht, in 1993 begonnen met het in boekvorm becommentariëren en bundelen van tuchtrechtspraak. Zij verzorgde zelf de eerste en (in 1998) de tweede druk. Na haar overlijden in 2000 heeft 'de leerstoel Advocatuur' aan de Universiteit van Amsterdam het stokje van haar overgenomen; in 2003 bewerkten toenmalig hoogleraar Quant en zijn medewerker mevrouw Steenmetser-Bakker de Boekman tot een derde druk. In december 2007 verscheen de vierde druk, bewerkt door prof. Bannier, de huidige hoogleraar.

De Boekman is verplichte kost voor elke advocaat. Het boek gaat gedetailleerd in op de vele facetten van de advocatuurlijke praktijk en geeft weer hoe de tuchtrechter advocatuurlijk handelen beoordeelt. Los van de relevantie van de inhoud, is de luchtige en heldere toon bijzonder: het leest gewoon heel prettig. Bovendien is het boek overzichtelijk. Met de gedetailleerde inhoudsopgave en de index zijn, naar mijn ervaring, antwoorden op concrete vragen snel gevonden.

In de vierde druk heeft Bannier vele waarvolle aanvullingen aangebracht. Niet alleen zijn zo'n honderd recente uitspraken toegevoegd, in het hoofdstuk over de grenzen van het tuchtrecht is een nieuwe paragraaf over de advocaat als mediator of echtscheidingsbemiddelaar opgenomen. Ook nieuw is het hoofdstuk over de procedure inzake de onbehoorlijke praktijkuitoefening (artt. 60b e.v. Advocatenwet). Hoewel deze procedure strikt genomen niet onder het tuchtrecht valt, is de tuchtrechter wel met de uitvoering ervan belast. Bannier zal indertijd als Amsterdamse deken de nodige ervaring hebben opgedaan met dit deel van de Advocatenwet. Het is een goede keuze om dit onderwerp toe te voegen aan de Boekman.

Meerdere ikken

Toch een kritische noot: Sonja Boekman heeft er destijds voor gekozen haar commentaar op tuchtrechtspraak te leveren in de ik-vorm (door die keuze is het boek volgens mij ook zo goed leesbaar). Deze keuze is gehandhaafd door de bewerkers van de latere drukken. Bannier heeft echter de behoefte gevoeld om onderscheid aan te brengen tussen de 'ik' van Sonja Boekman en de vorige bewerkers en die van hemzelf. Zo verwijst hij naar zichzelf (als: 'bewerker 4e druk') of duidt hij een mening aan als zijnde van Sonja Boekman. Deze toevoegingen komen de leesbaarheid van het boek niet ten goede; ik zie ook geen noodzaak voor dit onderscheid tussen oorspronkelijke schrijfster en bewerker. De bewerker van een nieuwe druk die grote delen van de bestaande tekst ongewijzigd laat, schaart zich achter de bestaande tekst. Passages die worden

.....
Prof. mr. F.A.W. Bannier, mr. S. Boekman,
Advocatentuchtrecht. Vierde druk. Deventer:
Kluwer, 2007. ISBN: 97 890 1304 900 8.
Prijz: € 37,50 (incl. btw).

gewijzigd of toegevoegd, hoeven wat mij betreft niet herleidbaar te zijn tot de bewerker. Dit geldt temeer nu Sonja Boekman nog steeds als auteur staat vermeld en het (daarmee) nog steeds Sonja Boekman is die in de ik-vorm schrijft. Daarbij blijkt wel uit verwijzingen naar recente rechtspraak of ontwikkelingen wat de aanvullingen of aanpassingen van de laatste bewerker zijn.

Hoe dan ook: verplichte kost, die dankzij prof. Bannier weer up-to-date is.